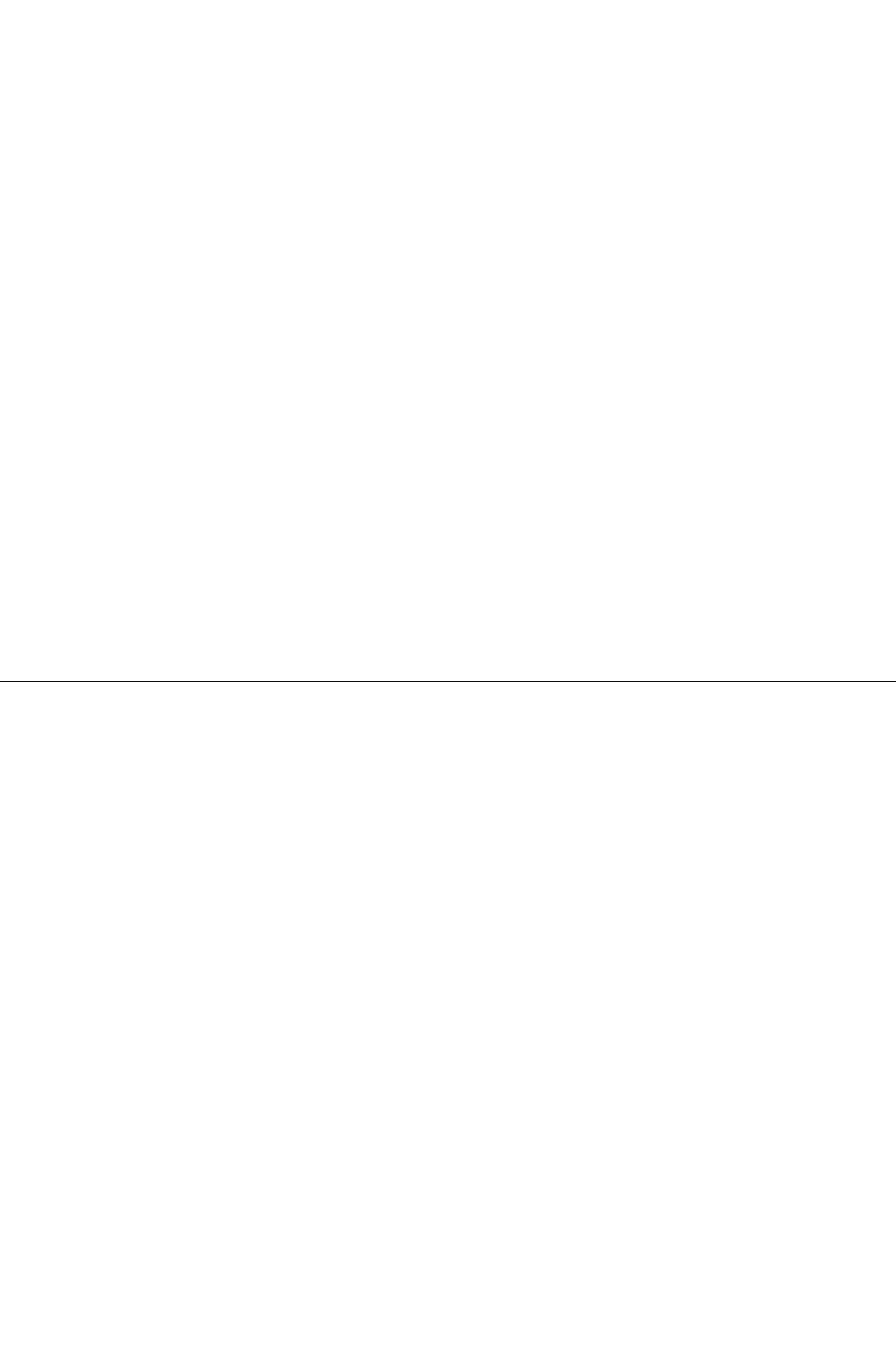

serna v neraži
Daniela Kapralová

Данієла Капралёва
серна в нераю

Данієла Капралєва
серна в нераю

Обчаньске здружіна Колысочка – Koliska
Пряшів, 2018

© Данієла Капралєва, Серна в нераю

Поезія © ПаедДр. Данієла Капралєва, 2018

Ілюстрації © Іван Губик, 2018

Графічна управа © Штефан Бунганіч, 2018

Одповідна редакторка - ПгДр. Люба Кралєва, Пг.Д.

Языковий редактор русинського тексту - доц. Др. Василь Ябур, к. філолог. н.

© Выдало ОЗ Колысочка - Koliska як свою восьму публікацію, 2018

Книжка виходить з фінанчнов підпоров

Фонду на підору культури народностных меншын СР, 2018

**KULT
MINOR**

Выданя перше, 2018

Друкарня - ???

Пряшів 2018

Кількість стран - 148

Наклад - 500 фалатків

ISBN 978-80-972115-6-1

EAN 9788097211561

9 788097 211561

Предложена збірка поезії Данієи Капралёвой представлять із себе вибер із ей творчости згруба з посліднёго десятироча. Капралёву бы сьме ті-пологічно могли зачленити меджі поетів особного жывота з выразным прямованём к спірітуалности. Ей віршы суть переважно лірічныма мініатурами, субтілным выповіджінём лірічного субекту о важных вопросах екзистенції з тенденціов к молитві посиленов літанічнов фоналностёв віршів. Далшыма своїма доміантныма знакама – выразовов шпоровливостёв, частыма природныма мотивама і цівільным выразом – ей ліріка припоминать традичны восточны поетічны формы. Многы стихи суть збудованы на контрасті предметного і трансцендентного світа, хоць ай лірічний субект не скрывать причіну на смуток, ёго годнотове укотвіня в духовній области му дае на нёго міцну протівзбрань.

доц. Др. Маріян Андрічік, ПгД.
літературный науковець, перекладач і високошкольський педагог

Збірка є Данієи Капралёвой компонована як денниковый запис, в котрім безназвовы вершы не мають інтерпункцію, также каждый творик представлять якийсь отвореный выдых неспокойной, но о того чістотов ціннісшой души, глядаючой ідеал людської статочности, ай кедь го находить лем недостатчно в конзумнім світї. На перший погляд бы ся віділо, же тоту поезію творять незвычайны денниковы записы. Читательске віджіня в тім припадї наводить к упрощіню. Курте, но інтензівне вздыханя – то є бой души як о властну чістоту, так і о чістоту світа. Жывым ідеалом той чістоты духа є божскость, але не церьковна. Є то ідеал добра, справедливости і красоты, є то гляданя перспектївы віры на направи розціпленого сумлїня модерного чоловіка. Інструментом ці средством выкуплїня з людського себезневажіня є про лірічну героїню ей властне трапіня в змыслі христїаньского саможертвованя.

Штефан Сухый
русиньский поет і писатель

Іван Губик (1958) жыє в Пыхнях. Штудовав графіку на Середній умелецько – промысловій школі в Кошіцях (1973 – 1977). Од року 1995 ся занимає рештавраторством в Вігорлатскім музею в Гуменнім. Попри тій роботі, він собі прямо програмово находить простор про свою художню творчость: графіку, рісованя і малёваня акварелом.

Данієла Капралёва (1959) штудовала на Середній умелецько – промысловій школі в Кошіцях (1974 – 1978) шпеціалізацію фотографія, а тыж на Універзітї П. Й. Шафаріка в Пряшові, на Катедрі вытварной выховы (1978 – 1983). Од року 1988 робила в Вігорлатскім музею а Вігорлатській бібліотеці в Гуменнім, Музею модерного іскуства Енді Варгола в Меджілабірцях і в каштелю в Сніні. Присвячує ся фотографії, музеоедукології і кураторству, спорадично поезії.

обсяг		43	влак, 2010
		44	під ясеном, 2010
		45	Воглища, 2010
11	де люде не ходять, 2002	47	субота, 2010
12	дома, 2002	48 – 49	Ваврова ріка, 2011
14	на дубі, 2003	50	Вульховец, 2011
15	Вульховец, 2003	51	Снина, 2012
17 – 18	Кривань, 2003	52	суд, 2013
19	Губкова, 2004	54	Снина, 2013
20 – 21	хмарно, 2007	55	Меджілабірці, 2013
22	полонина, 2007	56 – 57	Настас, 2013
23	Ряба скала, 2007	59	неділя, 2013
24 – 25	північ, 2007	60 – 61	звірячий ходник, 2013

26	обід, 2007	62	септембер, 2015
27	парк, 2007	64	неділя, 2017
29	хата Плеснівец, 2007	65	телевізны новинки, 2017
30	шпыталь, 2008	66	дітяча реклама, 2017
31	книжніця, 2008	67	рано, 2017
32	Терновец, 2008	69	Гуменне, 2017
33	август, 2008	70	Іже херувімы, 2018
34	Гуменне, 2008	71	Стрітеніє, 2018
36 – 37	Млинкы, 2008	72 – 73	27. 2. 2018
39	Стриговске сідло, 2008		
40	Луції Н., 2008		
41	Гуменне, 2009		
42	Гуменне, 2010		

ангелы шепочуть конопелкам ярны сны
пуки строму заснули вечернім сонцём
в такый час люблю самоту
бо-м не сама

де люде не ходять, 2002

Сяты Вечур
сніг
як білы ангелята політуе
тихо благословить дрымаючі стромы
Божы духы людзей вартуюць

по вірі вашій, ный буде вам

дома, 2002

зозуля кукать:
жыйте, жыйте
вчєра черєшня зацвила
днєсь сѧ Пасха зъїла

жыйме, жыйме
як мурянкы пїд дубом
...а дзвоны дзвоняць...

Бог дав, чоловїк взяв

на дубї, 2003

сидимє з ангєлом тихо задуманы
не є прїчїны на жаль
не є прїчїны на смїх
чєкаємє на сон малой папороди
щї¹ без грїха

то не земля, што носить не людєй

Вульховец, 2003

як Бог створив
купала ся рано
в ружовых снігах

кормлена вітром
вбертала голову за сонцём

вымолена скалём
чістила душу синім небом

вечур спочінула на плечу свого Ангела

Кривань, 2003

чуєш?

чуєш літню пахоту пороху по доджу
так яось пахнув чоловік по потопі
ангели спасы над землєв літали

да любите друг друга
співали

Губкова, 2004

звізды землі
плювають
на небо
холодне
попіл світа
розносить
божый вітор

дым д'явола
давить доброту
людей
ланарить далеке
вымерать близке
дома
в нас

хмарно, 2007

молитва є крылом душы
стій при хресті
кедь потім слызами
умыєш свою тварь
сердце розцвине

полонина, 2007

Бог любить і не опускаць
чоловік любить і опускаць
в нежычливім світі
однокрылы люде зістають

Ряба скала, 2007

глина в долони
то тіло землі
кормниця людей

мы болото
голова юды

хоче ся
нашыроко розкрити руки
стати хрестом
простым
білым полотном

північ, 2007

голод
справодливый
суд стравы
бо із тисяч хлібів
є лем єден хліб
обжерство
голод духа

обід, 2007

ходжу на двох
роздумую на чотырëх
як пяне звірятко
віртуално віджу на трëх
чекам мудрость кінця

а сердце шкындалку хоче
на єдній

парк, 2007

розділили
останню ягоду
на мій і твій рот
сміхом зогріли молгу на руках
цццят...
вечур єсь ня поціловав

хата Плеснівец, 2007

чим нас веце, тым веце самых
хрiстiянськы сироты
путь к Богу не глядаеме
слiдуеме рекламу напахняченой
здохлины
свiй жывот не жыеме
цiлуеме пышны слiды целебрiт
цiлу брыдь чоловiчеськых дурнот

шпыталь, 2008

людська правда
то спектрум
з котрого не взыйде свiтло

в шаленствi того свiта
мi приходить
жыти

книжниця, 2008

кедь натреш воргы
малёватком
нігда не спознаш
пекоту
спрасканого рота
од морозу
од сонця
од соленых кліпаёк
жывота

Терновец, 2008

мала дві
має шість
зморщкы трапы на очах
звірячо глядаць самоту
вже знає
вже розуміє
ох, Боже!
отець вмерать

август, 2008

днесь мам
лінійкы на чаї
думы без гуслёвого ключа
скачуть до огня
завитого папірём
злість на вертепы не кортить
глядам дїтвачі очі
покору монаха старого
теплість серця твого

Гуменне, 2008

на світ з криком пришла-м
а вже осінній вітор
листя плює
в нім сплять червени тополі

моє тіло знає
прийде зима
злиже фарбы
стрібро старобы найде свій криж

одыйду з тихом

Млинкы, 2008

самоту жывота з небом переживам
знакову бісїду ліса выповїдам
попалом² плачу
зо сернами скачу

ту воду не палять
плечї не кривлять
вытокы жывота вартують

Стригівське сїдло, 2008

²попал – старе русиньське слово – червеный запад сонця,
авторкина мати на то гварила – попалене небо,
може зато го нашы предкове назвали – попал

няй Бог благословить чоловіка
што принесе слово правды
про мене, про тебе
душу роз'яснить
бо братом го назвеш

Луції Н., 2008

перед царськыма дверями
воду казав а вино пив
в крылосах воду пили
мовчали

до церкви не ходила
веце Богу ся молила

Гуменне, 2009

сьме влада зла
смітя світа
винника неє
ходиме
по спуканій землі
слухаєме
чорных ангелів
падаєме
вылізаєме
тяжко
як скаля із моря

Гуменне, 2010

люде, свойте ся³
сердцём спойте ся
будьте богаты к Богу
худобны к мамону
знати не дайте
кедь помагаєте
долонями дыхайте

влак, 2010

³свойте ся – родинайте ся, приятельте ся

сумління теперішнього віку
я ту не патрю!
хтось ня стратив
хотів
про моє добро

зато без гарагулі⁴
хочу ся вернути

під ясеном, 2010

чоловічино
дай постаріти стромім
без них не пережыєш
попіл в твоїх очах
вказує смерть

Воглища⁵, 2010

⁴Гарагуля, в дакотрых русиньскых діалектах
– деревяна крива палиця про операня ся

⁵ща – читай ш'а

глибинов ночі сон не приходить
замерзати полонінь сяченої свічки
шепотаня просить світло світа
Боже не дай стратити душу
дай стратити ся в душі

субота, 2010

стрямбы чотырѐх очей
што люблять, кедь не можуть

буря стихла
бо не знала, чом бурѐв была

тиха вода, сирый шовк
то я теперь...
*Пішов мій міленький, тай слідочки забрав,
Боже мій любезный, што мі жалю задав*

Ваврова ріка, 2011

подертый покров
дикой грушки пахне
під ним синявки заснули
дыхам ведно з нима

без часу

чую звiзды шепотати...
Отче Наш, iзбави iх от лукавого

Вульховец, 2011

дуже на тя думам
дуже, Боже
сердце страчам
серд зiстає
«Цыт» чутю дiктує
свiтом «Нарцiс» владiє

по церкви копыта скачуть
слiды Хрiста в пустыни плачуть

Снина, 2012

замліта земля антiсвiтом владіе
дукавий людиск пошкрябкуе
правду кривить, душу краде

вже звiрята за нас ганблять ся
моя мачка пряде

зошмарь крыла, Боже,
вках пiшник до неба

богатство од слова Бог

суд, 2013

тілом штось трепоче
голова штоська приповідать
сердце штось шепче
лем я мовкнуну

Снина, 2013

великий неспокій ня труждає
про правду, крыла, покорудушы...
про тебе

твій его приказ: „Я“ бог, „Я“ бог
знам
з болота, в болоті

Меджілабірці, 2013

староба брыдь, дітино моя
чую голос материн
помалы запераючій павучайкы жывота
тогда глядам білы скалы
спомалять товкот мого серця
вершины Настасу
найдуть слободу
травы лук
уплетуть вінець Небес

котрый сїнявов зашепче...
ці вхабить світ ліпшый як нашла

Настас, 2013

олігархія
смердяча харкля землі

яка то бідна біда
быти паном мертвых душ!

сїйме правду
хоць в слызах
жати будеме
яс⁶ хліба

неділя, 2013

на небі попал
глухы міста
потрачени сны

осуде
одступлям ся ті
обертам до себе

моя натура
на вигляді руков кывать
регоче ся

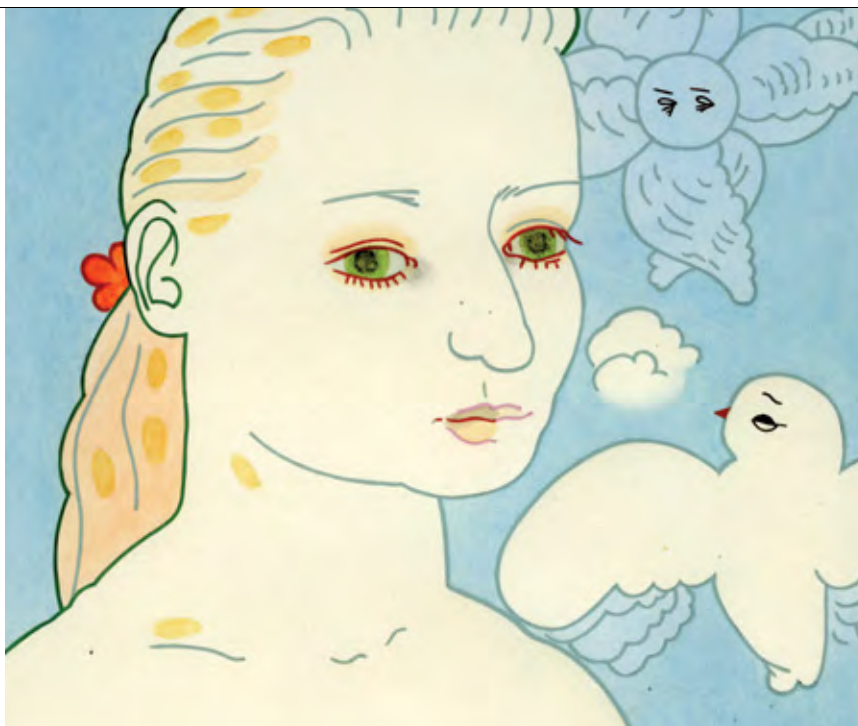
звірячій ходник, 2013

сиджу
вода глядило
в нім листя одходить
гі лады з небіжчіками

по березі блудять
мертвы душы

мало залюблених
лем я і Лаборець

септембер, 2015

очі миленькы, небо в них співають
волоскы сивенькы, ангелята в них сплять
рученькы худенькы, Отче наш шепочуть

*...мамочко моя, солоденькый меде,
добрі ми є добрі коло тебе*

неділя, 2017

золото веце як сіль
крик веце як тихо
пінязі веце як почливість
его веце і WC
заходовый світ
гримить

телевізны новинкы, 2017

за нас
цукерлики, барбі
повны грачкальні

по нас
пещеры, моря
повны ядерного гноя

дiтiяча реклама, 2017

шепотаваы стишкы
тихонько сидять на лавочцi
ногы мочать в ярочку...

жебы чекали на мене?

рано, 2017

восінній додж
сплыне зо слызов серны
в нераю
як моя слыза в білій вани

Гуменне, 2017

муха сіла на ікону Христа
почарбала по очах, поцілівала рот
тай одлетіла

мені солодко, я без тіла
Великодня неділя
будь, кошулё, біла

Іже херувімы, 2018

тісяч раз повіджене
тісяч раз забыте
лем трапеза слухать
одкрывать вратарниці⁷ рая

Стрітеніє, 2018

---

⁷вратарниці рая – по словацькы – závory, rampy raja

блажене тихо
вічний покій тіла
душа в білім
одходить в пості

стаціньска Чоловікородице
новоприяга Зузано
чуєш мовчаня мого світа?

чаю⁸ Воскресенія мертвых

27. 2. 2018

